Asansör Piyasa Gözetimi ve Denetim Yönetmeliği

T.C. Sanayi Ve Teknoloji Bakanlığı - 11.03.2022 Sayılı 31775 Sayılı Resmi Gazete - Asansör Piyasa Gözetimi Ve Denetimi Yönetmeliği

11.03.2022 Sayılı 31775 Sayılı Resmi Gazete

YÖNETMELİK

Sanayi ve Teknoloji Bakanlığından:

ASANSÖR PİYASA GÖZETİMİ VE DENETİMİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM Başlangıç Hükümleri

Amaç MADDE 1-(1) Bu Yönetmeliğin amacı, 29/6/2016 tarihli ve 29757 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Asansör Yönetmeliği (2014/33/AB) kapsamında piyasaya arz edilen ve insanların, insan ve yüklerin veya sadece yüklerin taşınmasında kullanılan asansöre yönelik gerçekleştirilecek olan piyasa gözetimi ve denetiminin ve sonucunda alınacak önlemlerin usul ve esaslarını belirlemektir.

Kapsam MADDE 2- (1) Bu Tebliğ; kıymetli maden ve kıymetli taşlara ayar raporu düzenleyecek özel ayar evlerinin yetkilendirilmesi, kuruluş, şube açma, faaliyet, yükümlülük ve yapacakları işlemlere dair usul ve esasları kapsar.

Dayanak MADDE 3- (1) Bu Yönetmelik, 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanununa, 10/6/1930 tarihli ve 1705 sayılı Ticarette Tağşişin Men'i ve İhracatın Murakabesi ve Korunması Hakkında Kanuna, 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 385 inci ve 392 nci maddeleri ile 9/7/2021 tarihli ve 4269 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Ürünlerin Piyasa Gözetimi ve Denetimine Dair Çerçeve Yönetmelik hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar MADDE 4- (1) Bu Tebliğin uygulanmasında;

a) A tipi muayene kuruluşu: TS EN ISO/IEC 17020 standardında tanımlanan diğer şartlar ile birlikte aynı standartta tanımlı muayene kuruluşu tiplerinden A tipi muayene kuruluşu olma şartlarını karşılayan ve asansörün periyodik kontrol/muayeneleri kapsamında akredite, Türkiye'de yerleşik özel kuruluş veya kamu kuruluşu niteliğindeki muayene kuruluşunu,

b) Asansör: Belirli seviyelerde hizmet veren, esnek olmayan ve yatayla 15 dereceden fazla açı yapan kılavuzlar boyunca hareket eden taşıyıcısı olan bir kaldırma tertibatını veya sabit bir seyir yolu üzerinde esnek olmayan kılavuzlar üzerinde olmasa da hareket eden kaldırma tertibatını,

c) Asansörün hizmetten men edilmesi: Asansörün ana besleme sisteminden elektriğinin kesilerek mühürlenmesini,

ç) Asansör monte eden: Asansörün tasarım, imalat, montaj ve piyasaya arzından sorumlu olan, asansöre 26/5/2021 tarihli ve 4021 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan CE İşareti Yönetmeliği çerçevesinde CE uygunluk işaretini iliştiren ve AB uygunluk beyanı düzenleyen gerçek veya tüzel kişiyi,

d) Asansörün test ve muayenesi: Asansöre yönelik ilgili teknik düzenleme ve bu amaçla uyumlaştırılmış olan standartlar veya bunlara karşılık gelen uyumlaştırılmış Türk standartları veya teknik dosyada yer alan ve onaylanmış kuruluşlarca kabul edilmiş eşdeğer çözümler kapsamında onaylanmış kuruluş veya uygunluk değerlendirme kuruluşu tarafından yerinde gerçekleştirilen faaliyeti,

e) Bakanlık: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığını,

f) Bakan Yardımcısı: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığının ilgili bakan yardımcısını,

g) Bakım: 6/4/2019 tarihli ve 30737 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Asansör İşletme ve Bakım Yönetmeliği kapsamında asansörün hizmete alınmasından sonra kullanım ömrü boyunca, kendisinin ve bileşenlerinin, fonksiyonlarının ve güvenlik gereklerinin, tasarlandığı veya ilgili mevzuata uygun olarak yenilendiği biçimde devamlılığını sağlamaya yönelik, asansör monte eden veya onun yetkili servisi tarafından periyodik olarak ayda en az bir defa yürütülen işlemleri,

ğ) Bina sorumlusu: Asansörün güvenli bir şekilde kullanımını sağlamak amacıyla düzenli olarak bakımını, periyodik kontrolünü ve onarımını yaptırmaktan sorumlu olan, binada/yapıda kat maliklerinin kendi aralarında seçeceği veya dışarıdan yetki vereceği kişiyi veya kat malikini veya

maliklerini veya kamu binalarında/yapılarında sorumlu yetkiliyi veya ticari/hizmet amaçlı yapılarda sorumlu yetkiliyi,

h) Denetim personeli: Piyasa gözetimi ve denetimi yapmak üzere 14/7/2021 tarihli ve 31541 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı Piyasa Gözetimi ve Denetimi Yönetmeliğinde belirtilen şekilde denetim personel kimlik kartı almış Bakanlıkça görevlendirilen personeli,

ı) Duyusal inceleme: Asansörün herhangi bir test veya muayene işlemine tabi tutulmasından önce, denetim personelinin beş duyusu ve/veya basit ve yaygın olarak kullanımda olan ölçme veya kontrol araçları kullanılarak yapılacak fiziksel incelemeyi,

i) Garanti kapsamındaki asansör: Asansörü piyasaya arz edenin veya onun yetkili servisinin, Asansör İşletme ve Bakım Yönetmeliği kapsamında garanti süresi içerisinde bakım faaliyetini yürüttüğü asansörü,

j) Garanti süresi: Asansör İşletme ve Bakım Yönetmeliği doğrultusunda asansör monte eden tarafından piyasaya arz edilen her asansöre piyasaya arz edildiği tarih itibarıyla en az üç yıl olmak üzere verilen süreyi,

k) Genel Müdürlük: Metroloji ve Sanayi Ürünleri Güvenliği Genel Müdürlüğünü,

l) Hizmet denetimi: Asansör İşletme ve Bakım Yönetmeliği ve 4/5/2018 tarihli ve 30411 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Asansör Periyodik Kontrol Yönetmeliği kapsamında asansör monte edene veya onun yetkili servisine veya bina sorumlusuna veya A tipi muayene kuruluşuna yönelik Bakanlık veya il müdürlüğü tarafından yapılan denetimi,

m) İlgili idare: Belediyeleri veya belediye sınırları dışında kalan alanlardaki yapılar için il özel idarelerini,

n) İl müdürü: Sanayi ve Teknoloji İl Müdürünü,

o) İl müdürlüğü: Sanayi ve Teknoloji İl Müdürlüğünü,

ö) İş günü: Ulusal bayram ile genel ve hafta sonu tatil günleri hariç, diğer günleri,

p) Kanun: 5/3/2020 tarihli ve 7223 sayılı Ürün Güvenliği ve Teknik Düzenlemeler Kanununu,

r) Onaylanmış kuruluş: 26/5/2021 tarihli ve 4022 sayılı Cumhurbaşkanı Kararı ile yürürlüğe konulan Uygunluk Değerlendirme Kuruluşları ve Onaylanmış Kuruluşlar Yönetmeliği kapsamında yetkilendirilen özel veya kamu kuruluşunu,

s) Periyodik kontrol: Asansör Periyodik Kontrol Yönetmeliği kapsamında asansörün güvenli kullanımına ve işletme yönünden uygun çalışıp çalışmadığına dair yaptırılacak olan muayeneyi,

ş) Piyasaya arz: Asansörün ticari veya kamu faaliyetleri kapsamında ücretli veya ücretsiz olarak kullanıma hazır hale getirilmesini,

t) PGD: Piyasa gözetimi ve denetimini,

u) Sorumlu: Tespit edilen uygunsuzluğun kendisinden kaynaklanmadığına ilişkin savunmanın uygun bulunmaması durumunda asansör monte edeni, uygun bulunması durumunda ise tespit edilen uygunsuzluğa neden olan gerçek veya tüzel kişiyi,

ü) Teknik düzenleme: Asansörün, ilgili idari hükümler de dahil olmak üzere, özellikleri, işleme veya üretim yöntemleri, bunlarla ilgili terminoloji, sembol, ambalajlama, işaretleme, etiketleme ve uygunluk değerlendirmesi işlemleri hususlarından biri veya birkaçını belirten ve uyulması zorunlu olan her türlü düzenlemeyi,

v) Uygunsuzluk: Ürünün ilgili teknik düzenlemesine uygun olmama halini,

y) Uygunluk değerlendirme kuruluşu: Kalibrasyon, test, muayene ve belgelendirme dahil olmak üzere uygunluk değerlendirme faaliyetlerini gerçekleştiren kuruluşu,

z) Uygunluk değerlendirmesi: Asansör Yönetmeliği (2014/33/AB) kapsamındaki asansörün temel sağlık ve güvenlik gereklerini karşılayıp karşılamadığını tanımlayan süreci,

aa) Yetkili servis: Asansör İşletme ve Bakım Yönetmeliği kapsamında asansörde bakım, onarım ve servis hizmetinin yürütülebilmesi için asansör monte edenin kendi adına kurduğu servis istasyonu veya gerekli olduğu durumlarda sorumluluğu kendinde olmak üzere sözleşme ile yetki verdiği gerçek veya tüzel kişiyi,
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM Piyasa Gözetimi ve Denetimine İlişkin Usul ve Esaslar

Genel esaslar

MADDE 5-(1) Asansöre yönelik PGD faaliyeti, piyasaya arz edilen asansörün ilgili teknik düzenlemesinde belirtilen gereklere uygun olmasını sağlamak ve insan sağlığı ve güvenliği, tüketicilerin korunması, çevrenin korunması, kamu emniyetinin sağlanması ve diğer kamu yararının azami düzeyde korunması amacıyla Bakanlık tarafından yürütülen faaliyetleri, denetimleri ve alınan tedbirleri kapsar.

(2) PGD faaliyeti, asansörün garanti kapsamında olup olmadığına bakılmaksızın garanti süresi içerisindeki asansöre yönelik gerçekleştirilir.

(3) Bakanlık, asansöre ilişkin PGD faaliyetlerini denetim personeliyle yürütür, gerektiğinde önlemleri alır ve idari yaptırımları uygular.

(4) Bakanlık asansöre yönelik PGD faaliyetlerini, yıllık denetim programının yanı sıra resen, ihbar ve şikâyet üzerine yapar.

(5) PGD, asansörün periyodik kontrolünün yapılıp yapılmadığına bakılmaksızın gerçekleştirilir.

(6) PGD, risk değerlendirmesi sonucuna bağlı olarak uygunluk, düşük risk, orta risk veya ciddi risk tespiti ile sonuçlandırılır.

(7) Aşağıdaki hallerden birinin veya birkaçının gerçekleşmesi durumunda asansöre PGD gerçekleştirilebilir:

1. a) Asansör monte eden tarafından AB uygunluk beyanının düzenlenmiş olması.
2. b) İlgili idare tarafından tescil belgesinin düzenlenmiş olması.
3. c) Asansöre ilişkin montaj faturasının düzenlenmiş olması.

ç) Asansöre ait tescil öncesi ilk periyodik kontrol raporunun düzenlenmiş olması.

1. d) Asansöre ilişkin garanti belgesinin düzenlenmiş olması.

(8) Asansörün piyasaya arz tarihinin tespiti aşamasında sırasıyla; ilgili idare tarafından düzenlenen tescil belgesinde yer alan AB uygunluk beyanı tarihi, tescil öncesi ilk periyodik kontrol tarihi, asansöre ilişkin montaj faturası tarihi, asansöre ilişkin garanti belgesinin düzenleme tarihi, asansör monte eden tarafından düzenlenen AB uygunluk beyanı tarihi göz önünde bulundurulur.

(9) Yedinci ve sekizinci fıkralar kapsamında asansör monte edene ait bilgi ve belgelerin bulunamaması durumunda, PGD süreci başlatılmaz. Bu asansörün periyodik kontrolü gerçekleştirilmiş ise Asansör Periyodik Kontrol Yönetmeliği kapsamında periyodik kontrol süreci devam ettirilir. Periyodik kontrolünün gerçekleştirilmemiş olması durumunda ise asansör, periyodik kontrole yönlendirilir.

(10) Asansöre yönelik PGD, aşağıdaki esaslar çerçevesinde yapılır:

a) PGD, asansöre ve asansör monte edene ait bilgi ve belgelerin incelenmesi ve/veya ürünün duyusal incelemesi şeklinde gerçekleştirilir. İl müdürlüğü denetim personelince yapılan risk değerlendirmesi ile diğer incelemeler neticesinde asansörde orta risk veya ciddi risk şüphesi tespitinde bulunulması halinde asansör test ve muayeneye yönlendirilir. Ciddi risk şüphesi tespiti durumunda, test ve muayene faaliyeti gerçekleştirilinceye kadar asansörün kullandırılmasına bina sorumlusunca izin verilmez. Asansörün duyusal inceleme sonucunda uygun veya düşük riskli olduğuna ilişkin bir tespit yapılması durumunda, denetim personeli tarafından test ve muayeneye yönlendirilmeden de denetim sonuçlandırılabilir.

b) PGD faaliyetleri sırasında ürünün uygunluk değerlendirme işlemlerinde yer almayan onaylanmış kuruluşun veya uygunluk değerlendirme kuruluşunun test ve muayene imkânlarından yararlanılır. Test ve muayene sonucuna göre karar verme yetkisi Bakanlık merkez teşkilatı veya il müdürlüğüne aittir.

(11) Bu Yönetmelik kapsamında bulunmayan veya yedinci fıkra doğrultusunda PGD faaliyeti yürütülemeyen asansöre ilişkin denetim aşağıdaki esaslar çerçevesinde yürütülür:

a) Asansöre ilişkin Asansör İşletme ve Bakım Yönetmeliği ve Asansör Periyodik Kontrol Yönetmeliği kapsamında hizmet denetimi yapılır.

b) Periyodik kontrolü yapılmamış asansörün periyodik kontrolünün yaptırılması için ilgili idareye, bina sorumlusuna ve A tipi muayene kuruluşuna bildirim yapılır.

Denetimin Şekli

MADDE 6-(1) PGD, durumun gereklerine göre aşağıdaki hususlardan bir veya birkaçını kapsayacak şekilde yapılır:

a) İlgili teknik düzenlemenin öngördüğü işaretler ve/veya belgeler üzerinden inceleme.

b) Duyusal inceleme.

c) Test ve muayene.

ç) Asansör monte edeni ilgili mevzuat ve teknik düzenlemeler hakkında bilgilendirme.

(2) Denetime ilişkin tespit, risk değerlendirmesi sonucuna göre yapılır. Risk değerlendirmesi test ve muayene hizmeti alınarak veya alınmaksızın yapılabilir.

Test Ve Muayene

MADDE 7- (1) Test ve muayene hizmetine ihtiyaç duyulması halinde, PGD tutanağının ilgili bölümü doldurulur. Söz konusu asansöre müdahale edilmemesi gerektiği, asansör monte edene, bakım faaliyetini yürüten yetkili servise ve bina sorumlusuna tutanakla bildirilir veya resmi yazı ile iletilir.

(2) Test ve muayene yapılacak asansöre ilişkin PGD tutanağının bir kopyası, il müdürlüğü tarafından belirlenen onaylanmış kuruluşa veya uygunluk değerlendirme kuruluşuna, test ve muayene hizmeti talep yazısı ekinde üç iş günü içerisinde iadeli taahhütlü posta ile veya 6/12/2018 tarihli ve 30617 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Elektronik Tebligat Yönetmeliği hükümlerine uygun olarak iletilir ve elektronik ortamda gönderilir.

(3) Onaylanmış kuruluş veya uygunluk değerlendirme kuruluşu talebin kendisine ulaşmasından itibaren söz konusu asansöre yönelik test ve muayene planını il müdürlüğü ile müştereken belirler.

(4) İl müdürlüğü personeli gözlemci olarak test ve muayeneye iştirak eder.

(5) İl müdürlüğü, test ve muayene planını asansör monte edene ve bakım faaliyetini yürüten yetkili servise ileterek test ve muayeneye davet eder. Asansör monte edenin veya asansör monte edenin yetkili servisinin test ve muayeneye iştirak etmesi zorunludur. Ancak test ve muayeneye katılım sağlanmamış olması, söz konusu işlemin gerçekleştirilmesine engel teşkil etmez.

(6) Onaylanmış kuruluş veya uygunluk değerlendirme kuruluşu, test ve muayene talebinin kendisine iletildiği tarihten itibaren en geç on iş günü içerisinde asansörün monte edildiği yerde test ve muayeneyi yapar, sonucunu bir raporla tespit eder ve bu raporu test ve muayene

tarihinden itibaren üç iş günü içerisinde il müdürlüğüne iki nüsha halinde yazılı ve elektronik ortamda sunar.

(7) İl müdürlüğü, test ve muayene raporunun kendisine ulaşmasından itibaren rapora ilişkin değerlendirmesini üç iş günü içerisinde tamamlar ve sonucunu asansör monte edene iadeli taahhütlü posta yolu ile veya Elektronik Tebligat Yönetmeliği hükümleri kapsamında bildirir.

(8) Onaylanmış kuruluş veya uygunluk değerlendirme kuruluşu, bina sorumlusu ya da sorumlu tarafından talep edilen test ve muayene takibine ilişkin işlemlerde talebin kendisine ulaşmasından itibaren en geç on iş günü içerisinde asansörün monte edildiği yerde test ve muayene takip işlemini yapar, sonucunu bir raporla tespit eder ve bu raporu test ve muayene takip işlemi tarihinden itibaren üç iş günü içerisinde talep edene ve il müdürlüğüne iki nüsha halinde yazılı ve elektronik ortamda sunar.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM Risk Değerlendirmesi, Uygunsuzluk Halinde Alınacak Önlemler ve Uygulanacak Yaptırımlar

Risk Değerlendirmesi

MADDE 8-(1) Bu Yönetmelik kapsamında bulunan asansörde insan sağlığı ve güvenliğine veya uygun hallerde mülkiyetin korunmasına yönelik risk teşkil ettiğine dair yeterli sebep bulunması halinde, asansör risk değerlendirmesine tabi tutulur. (2) Uygunsuz asansörün taşıdığı riskin derecesi, Genel Müdürlük tarafından hazırlanan risk değerlendirme usulleri doğrultusunda il müdürlüğünce belirlenir. (3) Risk değerlendirmesi neticesinde asansörün riskli olduğu tespit edilirse, risk derecesine göre 9 uncu, 10 uncu veya 11 inci madde hükümleri uygulanır.

Düşük Risk Taşıyan Uygunsuzluk

MADDE 9-(1) Risk değerlendirme sonucuna göre, düşük risk taşıdığı tespit edilen asansör için aşağıdaki işlemler uygulanır:

a) Tespit edilen uygunsuzluklar, asansör monte edene elden tebligat, iadeli taahhütlü posta veya Elektronik Tebligat Yönetmeliği hükümleri kapsamında bildirilir. Asansör monte eden, tebliğ tarihinden itibaren on iş günü içerisinde tespit edilen uygunsuzluklara ilişkin savunmasını il müdürlüğüne yazılı olarak iletir.

b) Asansör monte eden, verilen süre içerisinde herhangi bir savunmada bulunmaz veya savunma yeterli görülmez ise tespit edilen uygunsuzlukların asansör monte edenden kaynaklandığı kabul edilir. Savunmanın yeterli görülmesi halinde ise uygunsuzluğa sebep olan gerçek ya da tüzel kişi sorumlu olarak kabul edilir.

c) (b) bendi kapsamında sorumlu olduğu tespit edilen gerçek ya da tüzel kişiye uygunsuzlukların düzeltilmesi amacıyla elden tebligat, iadeli taahhütlü posta veya Elektronik Tebligat Yönetmeliği hükümleri kapsamında bildirimde bulunulur.

ç) (b) bendi kapsamında sorumlu olduğu tespit edilen gerçek ya da tüzel kişi, denetimi yapan il müdürlüğüne uygunsuzlukları içeren bildirimin kendisine tebliğ edildiği tarihten itibaren on iş günü içinde düzeltme işlemlerini gerçekleştireceğine dair taahhütte bulunması durumunda, il müdürlüğünce kendisine en fazla otuz iş günü düzeltme süresi verilir. Taahhütte bulunmayan sorumlunun düzeltme faaliyetinde bulunmayacağı kabul edilir.

d) PGD sonucunda uygunsuzluğun giderilmesi için süre verilmiş olan asansöre aynı uygunsuzluk için tekrar süre verilmez. Ancak verilen süre sonunda uygunsuzluğun sorumlunun kusuruna dayanmayan sebeplerle giderilmediğinin tespiti halinde otuz iş gününü geçmemek üzere il müdürlüğünce ek süre verilebilir.

e) Uygunsuzlukların denetim personeli tarafından tespit edilmiş olm